

GŁOS WĄBRZEŃSKI

Przedpłata: w kw. miesięcznie 1,50 zł z odnośnikiem przez pocztę 20 gr więcej. W wypadkach nieprzewidzianych, przy wstrzymaniu przedsiębiorstwa, złożeniu pracy, przerwaniu komunikacji, otrzymujący nie ma prawa żądać pozaterminowych dostaw gazety, lub zwrotu ceny abonamentu. Za dzień ogłoszenia redakcja nie odpowiada.

Ogłoszenia: Za ogłoszenie pobiera się od wiersza 1 mm. (7 lsm.) 10 gr, za reklamy na str. 3-lin. w wiadomościach potocznych 30 gr na pierwszej str. 50 gr. Rabatu udziela się przy częstym ogłaszaniu. „Głos Wąbrzeski” wychodzi trzy razy tygodniowo w poniedziałek, środę i piątek. Skrzynka pocztowa 23. Redakcja i administracja ul. Mickiewicza 11. Telefon 80. Konto czekowe P. K. O. Poznań 204.252.

Piątek Leona pap.
Sobota Juliana pap.
Niedziela Hermenegildy m.

Dziś wschód słońca	5,19	zachód	6,45
Jutro „	5,17	„	6,47
Pojut. „	5,15	„	6,49

Nr. 43

Wąbrzeźno, sobota 12 kwietnia 1930 r.

Rok X

Znaczne ulgi dla płatników podatku obrotowego.

Zmniejszenie stawki podatku obrotowego dla handlu hurtowego i wprowadzenie ryczałtu dla drobnych płatników.

— Warszawa. P. minister skarbu Matuszewski przyjął b. posła Wislickiego, który w imieniu Centrali Związku Kupców przedstawił szereg memoriałów poruszających aktualne zagadnienia podatkowe, a przede wszystkim związane z podatkiem obrotowym.

Naczelnym zagadnieniem memoriałów była sprawa zastosowania ulgi dla płatników handlujących hurtowo a nie prowadzących ksiąg handlowych. Po dłuższej konferencji p. minister Matuszewski zgodził się na zastosowanie dla tej kategorii płatników ulgowej stawki w wysokości 1 proc.

zamiast dotychczasowej 2 i pół proc. i polecił w najbliższych dniach wystosować odpowiednie rozporządzenie do Izb skarbowych.

Drugim zagadnieniem była sprawa wprowadzenia ryczałtu dla drobnych płatników podatku obrotowego zamiast dotychczasowych wymiarów tego podatku sporządzanych przez urzędy skarbowe. P. minister skarbu wyraził zgodę na wprowadzenie ryczałtu dla tych płatników i polecił wydać odpowiednie rozporządzenie.

Cały szereg innych spraw związanych z ulga-

mi podatku obrotowego minister Matuszewski obiecał rozpatrzyć, zastrzegając sobie czas do namysłu ze względu na to, że zagadnienie to komplikuje niezadowolenie przez Sejm noweli rządowej do ustawy o podatku przemysłowym.

Wprowadzenie ryczałtu dla drobnych płatników jak też zmniejszenie stawki podatku dla handlu hurtowego stanowi dużą ulgę dla sfery kupieckich i niewątpliwie przyczyni się do poprawy sytuacji tych sfer.

Bolszewicy wzywają pisarzy świata do protestu przeciwko Papieżowi

— Moskwa. Prasa moskiewska publikuje apel pisarzy sowieckich do pisarzy całego świata z

wzwaniem do zaprotestowania przeciwko „kampanii antysowieckiej papieża.”

Dodatek dla urzędników zajmujących mieszkania służbowe.

Ministerstwo spraw wewnętrznych wystosowało okólnik do wszystkich wojewodów, w którym zawiadamia, że urzędnikom, którzy zajmują w 1928 roku mieszkania służbowe należy mimo to wypłacić dodatek mieszkaniowy w myśl ostatniej uchwalonej ustawy, z dnia 26 lutego 1930 r.

Wypłata tego dodatku nastąpić ma dlatego, że komorne za mieszkania służbowe, zajmowane w 1928 r. pobiera się w wysokości dodatku mieszkaniowego, przypadającego do wypłaty w tymże roku bez względu na ewentualne późniejsze podwyż-

szenie stawek tego podatku. Oczywiście, że zajmowanie mieszkań służbowych w roku 1929 nie wpływa również na otrzymanie zaległego dodatku mieszkaniowego w myśl przepisów powołanej ustawy.

Wobec tego ministerstwo spraw wewnętrznych zarządza, ażeby urzędnikom, którzy zajmowali w ciągu 1928 r. mieszkania służbowe, względnie tym, którzy zajmują te mieszkania jeszcze obecnie — wypłacić dodatek mieszkaniowy na zasadach ustawy z dnia 26-go lutego 1930 r.

Obniżenie kosztów z tytułu nieuiszczonych należności podatkowych.

Na mocy ustawy z dnia 31. 7. 1924 r. oraz rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dnia 17. 5. 1927 r. wysokość kar za zwłokę od zaległości podatkowych wynosi 2 proc. miesięcz., wysokość odsetek za odroczenie przy zezwoleniu na ratalną spłatę względnie odroczeniu spłaty zaległości podatkowych wynosi 1 proc. miesięcznie, wysokość zaś kosztów egzekucyjnych 5 proc. sumy zaległej.

Obciążenie to jest niezmiernie uciążliwe, a specjalnie jeśli chodzi o kary za zwłokę, to wydaje się niedopuszczalnym, aby odsetki, pobierane przez państwo od swych dłużników, przekraczały sto-

pę prawem dozwoloną w transakcjach pomiędzy osobami prywatnymi. Dlatego też związek Izb Przemysłowo-Handlowych wystąpił do Ministerstwa Skarbu z memoriałem, zmierzającym do zmiany obowiązujących obecnie przepisów, w szczególności zaś aby 1) kary za zwłokę od nieuiszczonych w terminie należności wynosiły nie więcej jak 1% miesięcznie, 2) odsetki za odroczenie nie przekraczały stopy 8% w stosunku rocznym, oraz 3) by koszty egzekucyjne wynosiły 2% od sumy zaległej, nie więcej jednak, niż złotych 1000

Min. Janta-Połczyński o przyczynach kryzysu w rolnictwie.

Min. rolnictwa dr. Janta-Połczyński przed ostatnim posiedzeniem Rady Ministrów złożył wobec przedstawicieli „Dziennika Poznańskiego” następujące oświadczenie:

„Polski rynek jest o tyle związany z rynkami europejskimi lub nawet światowymi, że niepodob-

na ruchu cen w Polsce uniezależnić od ewolucji światowych na kuli ziemskiej. Niema zatem żadnego powodu do tego, aby cęduła polskiego rynku wyprzedzała kraje sąsiednie. Przeciwnie — nie mamy w Polsce pomimo dobrych żniw (wobec suchego lata) i pomimo stosowania poraż pierwszy na

wielką skalę sztucznych nawozów, więcej konsumpcji, niż 20 proc. poniżej normal. żniwo. Otóż tyle mniej więcej wyeksportuje się, tak że nadprodukcja nie byłaby tak groźną, gdyby nie panika zniżkowa, powodująca podaż zboża na rynku znacznie przekraczająca konsumpcję.

Jest to zjawisko towarzyszące każdej tendencji zniżkowej. Wobec zwykłej neurastenji rolników każda zniżka cen powoduje gwałtowne zalewanie rynku. Żadna interwencja nie może opanować kryzysu na 5 miesięcy dzielących nas od żniw, od razu zysu, kiedy podaż, która normalnie rozkładałaby zalewa rynek, w dodatku, bardzo słaby i niechętny.”

20 milj. zł. podatku

placi magnat śląski — ks. Pszczyński

Wiadomość o zamierzonym sekwestrze w dobrach księcia Pszczyńskiego, który zalega skarbowi państwa z podatkami w sumie 10 milionów złotych, mogła się wydać niecisła z uwagi na wysokość sumy.

Tymczasem odpowiada ona zupełnie na prawdzie: przeciętna suma rocznego podatku, który placi magnat śląski wynosi 20 milionów złotych.

Na sumę tę składa się podatek obrotowy z kopalni od rozległych dóbr na Śląsku i osobiste.

Jest to najwyższa w Polsce kwota podatkowa, płaconą przez poszczególną jednostkę.

Zapoznana dziedzina produkcji.

Mimo stosunkowo szybkiego rozwoju naszego przemysłu, istnieją jeszcze pewne dziedziny, które albo wcale nie są uwzględnione przez rodzimą produkcję, albo też w stopniu minimalnym. Jedną z tych dziedzin, to przerób lnu, na który w ostatnich latach zwróciły szczególną uwagę społeczeństwa Międzynarodowe Targi w Poznaniu

Polska jest największą w świecie, po Rosji, producentką lnu, a mimo to nie jest wcale notowana na giełdach światowych, na których notuje się natomiast przetworów niemieckich i innych kupujących polski len.

Targi w Poznaniu, jedyne z pierwszych, — zwróciły uwagę na tę niewyzyskanią dostatecznie w Polsce dziedzinę przemysłu, zwracając uwagę na konieczność propagowania zakładania warsztatów przerobu lnu. Możliwość w zakresie produkcji lnu i jego przerobu w Polsce, będzie wykazane na tegorocznych Targach w Poznaniu, jak się bowiem zapowiada, poważne zakłady międlankie w Polsce wezmą w nich swój udział

Niedziela Palmowa.

W bogatym i barwnym zbiorze tradycji ludowych polskich, zwyczaj i obchody wielkotygodniowe posiadają najwięcej uroku, ponieważ łączą się równocześnie z pierwszymi objawami upragnionej wiosny. Rozpoczynają się one już w Niedzielę Palmową, zwana także „niedziela kwietnią“

Zazwyczaj już kilka dni wcześniej wycinają różgi wierzbowe i wstawiają je do dzbanka z wodą, aby rozwinęły się i zakwitły na Niedzielę Palmową. Gdy dzień ten uroczysty nastąpi, jest zwyczaj, że wczesnym rankiem starsi chłopcami różgą palmową młodzież, przypominając, że za tydzień już Wielkanoc.

Różgi wierzbowe, zwane powszechnie „palmami“ niosą potem do kościoła celem poświęcenia, którego dokonuje kapłan jeszcze przed nabożeństwem. Lud wierzy niezłomie, że poświęcone już „palmy“ mają właściwości zbawienne i lecz-

W dawnej Polsce na pamiątkę wjazdu Zbawiciela do Jerozolimy, dzieci polskie w białe szaty przybrane przynosiły królom polskim palmy. Gdy jednak Jan Kazimierz, prowadząc wojny ustawicznie, nigdy prawie na Wielkanoc nie znajdował się w stolicy, piękny ten zwyczaj został zapomniany.

Bywały też dawniej procesje, na których chłopcy z bukietami u boku nieśli palmy ozdobione. Po nabożeństwie zabawiano się w ten sposób, że młodzież szkolna wygłaszała żartobliwe wierszki o poście, o śledziu i o oczekiwanych przysmakach wielkanocnych.

Tak samo istniał też zwyczaj tu i ówdzie, że w Palmową Niedzielę po nabożeństwie widziało się przed kościołem starszych chłopców, poprzebie-ranych za pielgrzymów, żołnierzy rzymskich i t. d. I w tym wypadku wygłaszano wiersze i kiedy z czasem stały się one nieprzyzwoite, władze kościelne zabroniły tego zwyczaju.

W Niedzielę Palmową.

ricze. Już Mikołaj Rej z Nagłowic pisał żartobliwie, kto pączka z palmy wielkanocnej nie połknął ten zbawienia nie otrzyma. Wierzę bowiem, jak i dziś się wierzy jeszcze po wsiach, że połknięcie pączka wierzbowego z poświęconej palmy zdrowie przynosi.

Aby dobytek nie uległ chorobie i zarazie podczas lata gospodarz wypęda go pierwszy raz w pole na wiosnę z palmą w rękę. Przechowywane w domu palmy zatknięte są zwykle za obrazami Świętych, z nadejściem zimy, albo Wielkanocy z roku następnym, rzucają się w ogień.

Od panowania Augusta III. już tylko po domach prywatnych przybrani chłopcy wygłaszali żartobliwe wiersze, w których ośmieszali znanych ludzi. Rytm akcentowano uderzeniem młotka o podłogę. Rzecz jasna, że nie obeszło się nieraz bez bijatyki.

Za bardzo dawnych czasów grywano dialogi o Męce Pańskiej. Akcja rozpoczynała się od wjazdu Zbawiciela do Jerozolimy, a kończyła się Jego pogrzebem. Częstochowa była stolicą aktorów, odgrywających po wsiach i miastach polskich Mękę Chrystusa.

Naraz ujrzałem cierniem ukoronowanie. P. Jezusa przyprowadzono na krążganek, który tworzą dwa szeregi kolumn. Jego własnej odzieży jeszcze Mu nie zwrócono, przykryto Go tylko czerwonym płaszczem bez rękawów, jakby zarzutką. Prowadzą Go żołnierze tacy sami, jak przy pojmaniu.

Zbawiciela umieszczono na ociosanym kamieniu pod ścianą. Korona cierniowa była już gotowa. Nałożono ją Zbawicielowi jakby kapelusz, nie była więc tylko wieńcem, jak ją widzimy na naszych obrazach. Długą laskę wtlacza ją ktoś P. Jezusowi głęboko w głowę. Krew spływa Mu po całej twarzy, na której odbija się uczucie największego bólu.

Oprawcy wkładają Zbawicielowi jakby laskę do ręki, której górna część jest grubsza, podobna do łodygi kukurydzy. Potem zabawiają się tem, że robią przed nim szydercze ukłony. Przy tem plują Mu w twarz i śmieją się z bezbronności pojmanego Jezusa. Zbawiciel otwiera częściej usta, aby łatwiej zaczerpnąć powietrza i jakby miał wielkie pragnienie. Przy tem spływa Mu jeden z żołnierzy wprost w usta, i nad tem ubolewa teraz bardzo P. Jezus.

Zarazem widzę, że ten już i tak nieznośny ból cielesny nie jest dla Zbawiciela rzeczą najgorszą. Wszystko, co się katom czynić podoba, znosi Zbawiciel bez oporu i w milczeniu, rzucając często wzrok ku niebu. Widzę, że P. Jezus także wewnętrznie jest bardzo zasmucony i przygnębiony.

Droga krzyżowa.

W drodze krzyżowej za każdym razem biorę udział, jednakże nie w tej formie, w jakiej ja w kościele odprawiamy. Zbawiciel ma na biodrach pas skórzany, a przy nim przymocowane są powrozy, za które się Go trzyma, prowadzi i ciągnie naprzód. Na sobie ma czerwono-brunatną suknię, sięgającą do kostek.

Spotkanie się p. Jezusa z Matką Swoją widzę w każdy piątek. P. Jezus mówi z nią coś, ale zupełnie krótko; jest to jakby tylko pozdrowienie. Matka Boska niebiesko-szara, długą zarzutkę, okrywającą także głowę na kształt welonu. Marja jest zawsze w towarzystwie Matki Boskiej. Jest jeszcze młody, młodszy od Zbawiciela, i nie ma brody. Włosy nosi długie. Nie słyszę nigdy jego imienia, ale podług jego wyglądu i postępowania sądzę, że to nie kto inny jak on. Pchający się na-

Dziś istnieje jeszcze tylko ceremonia liturgiczna. W czasie procesji księży wychodzą na dwór, poczem zamyka się drzwi świątyni, które bywają następnie otworzone na skutek trzykrotnego uderzenia w nie krzyżem.

Wspomniana ceremonia, jak i wiele innych w ciągu Wielkiego Tygodnia mają na celu przypomnienie wiernym podniosłych momentów w życiu Chrystusa oraz podniesienie tem samem ducha chrześcijańskiego.

Z powiatu i okolicy.

Sprzedawczyk

— WĄBRZEŻNO. Znowu notujemy jednego sprzedawczyka, który poważał się sprzedać w obec 1000 osadę czysto-polską

Polak na papierze — ale nie z przekonania Antoni Kolas, sprzedał swą 18 morgową osadę, mieszczącą się na wybudowaniu pod Główny Dwórzec, Niemce niejakiej p. Jopp. Za uzyskane pieniądze Kolas kupił gospodarstwo od p. Wieczkowskiego we Wielkich Radowiskach, z pewnością w zamiarze odsprzedania nabytego gospodarstwa Niemcowi.

Spółceństwo polskie naprawdę wstydzić się musi za takich sprzedawczyków, którzy odwieczną polską ziemię, przesiąkniętą krwią naszych Ojców, sprzedają za judaszowskie srebrniki.

Ci, sprzedawczycy, jak Kolas, nie pamiętają, i nie widzą — osłepieni judaszowskimi srebrnikami — że tym właśnie, którym tę polską ziemię zroszoną krwią i łzami — sprzedają, są naszymi największymi, odwiecznymi wrogami.

Każdy kawałek ziemi sprzedany Niemcowi czy innemu wrogowi, jest zdradą interesów Polski i Narodu!!

Ta zdrada dokonana na żywotnych interesach państwa i ogółu winna być jaknajsurowiej ukarana. Opinia publiczna na takich zdrajców powinna wydać wyrok!

Bo ten, co nie szanuje pamięci Ojców swoich, ten, co miłsze mu są judaszowskie srebrniki aniżeli polska ziemia, ten właśnie judasz-zdradca nie może być zaliczony do ogółu polskiego społeczeństwa, lecz od społeczeństwa odsunięty — jak owca parszywa

Precz z takimi co hańbią godność i honor Polaka!

Precz z temi co miłsze są im judaszowskie srebrniki aniżeli ziemia polska!

Niech społeczeństwo polskie odsunie się od judaszy zdrajców — i —

Ks. Władysław Wielewski.

Wiadomości z Konnersreuth

(Ciąg dalszy).

Treść widzeń. Męka P. Jezusa.

Dla lepszego poznania i zrozumienia sprawy przyjrzymy się treści niektórych widzeń Teresy. Opowiada o nich Teresa sama. Wszystkie jej słowa zebrał ks. L. Witt w swoim 2-tomowym dziele o Konnersreuth. Oto opis męki Chrystusowej przez Teresę samą:

„Pierwsze, co zawsze widzę, jest Chrystus w ogrodzie Oliwnym. Widzę Go z trzema uczniami. P. Jezus jest bardzo poruszony. Wnet klęka, lecz po jakimś czasie wstaje. Składa ręce i co chwilę spogląda w niebo.

Najgorzej było P. Jezusowi podczas drugiej modlitwy. Widzę, jak na Jego obliczu pojawiają się najpierw czerwone krople, potem zaczyna krew spływać po twarzy. Przy trzecim razie P. Jezus spogląda jakoby na chmurę, która jest bardzo blisko.

Nieszczęśliwego Judasza tylko raz widziałam. Żołnierze, którzy pojмали P. Jezusa, mają krótkie szaty, sięgające do kolan, na dole obramowane złotem.

Po jakimś czasie widzę obnażenie do biczowania i samo okropne biczowanie. Słup, do którego przywiązano Zbawiciela, jest dość wysoki. Ręce P. Jezusa zostają u góry przywiązane tak, że ciało jest mocno wyciągnięte, nogami tylko słabo dotyka ziemi.

Biczują Go dwaj żołnierze, podobni do tych, co Go w ogrodzie Oliwnym pojmalı. Oprawcy zmieniają się dwa razy, tak, że w całości było ich sześciu. Umilowany Zbawiciel będzie obliczowany na całym ciele, najpierw na plecach, potem zostaje odwrócony i biczowany z przodu. Najprzykrzejsze dla P. Jezusa zupełne zdarcie z Niego odzieży.

Wskutek tak okropnego katowania nabrzmiało ciało P. Jezusa, potem skóra się popękała, i poczęła się krew lać tak obficie, że całe ciało strasznie się zmieniło i od krwi i ran było zupełnie czerwone. Gdy żołnierze okrucieństwami temi już dosyć się nacieszyli, odwiązali Zbawiciela u góry, a On załamał się i padł na ziemię, przedstawiając obraz największej nędzy.

przód tłum ludu przerywa spotkanie się z P. Jezusa z Matką, i cały pochód rusza dalej. W tym natłoku upada P. Jezus. Marja widzi Go jeszcze upadającego. Lud nie ma nad Zbawicielem żadnej litości. Gdy P. Jezus upadł, było krótkie zatrzymanie się. Podczas tego prowadzący P. Jezusa żołnierze spoglądając za siebie spotrzyli Szymona z Cyreny, o którym sądzili, że on jako niebiorący udziału w całej tej sprawie łatwiej da się nakłonić do niesienia krzyża, niż inni pełni nienawiści do P. Jezusa.

Szymon nadszedł bowiem z trzema chłopcami z przeciwnej strony, chcąc ominąć cały pochód. Wolałby nie pomagać P. Jezusowi, sprzeciwiał się bowiem, ale musiał podporządkować się woli żołnierzy. Później ogarnęła go litość, i pomagał wtedy z całej siły, by ulżyć P. Jezusowi.

Krzyż, który niesie P. Jezus, nie ma takiego kształtu jak u nas. Nie jest to wogóle krzyż, tylko drzewo do niego. Są to dwie belki, krótsza i dłuższa razem ze sobą związane.

Chustkę, którą Weronika podaje Zbawicielowi, naciska P. Jezus na twarz. O ocieraniu twarzy nie można tu mówić. Nie wiadomo, czy P. Jezus uczynił to dlatego, że ocieranie by Mu boleść sprawiało z powodu ran, czy też dlatego, że chustka przy ocieraniu zawadziła o kolce cierniowe. Gdy Weronika otrzymuje chustę z powrotem, widzę na kilku miejscach ślady krwi. Cała bowiem twarz P. Jezusa jest zalana krwią.

Po spotkaniu się z Weroniką idzie P. Jezus z trudnością dalej, a krzyżujący tłum odpycha Weronikę. Pobożne niewiasty z Jerozolimy stanowią dość poważną liczbę. Stają nad drogą i Zbawiciel przechodzi obok nich. Mają także dzieci ze sobą, którym wskazują Zbawiciela. Gdy przechodził P. Jezus obok nich, przemówił coś do nich.

W pobliżu miejsca stracenia, u stóp pagórka, P. Jezus jeszcze raz upada. Zresztą upadł On częściej niż trzy razy, lub zataczał się co najmniej.

W jaki sposób sporządzono krzyż, tego nie widzę, gdyż P. Jezus był na czas ostatnich przygotowań odprawiany na ubocze. P. Jezus siedzi tymczasem na kamieniu, pograżony w modlitwie. Ręk nie składa, lecz od czasu do czasu zaciera ręce, spogląda częściej w niebo, to znowu spuszcza głowę i patrzy w dół. Jest On zupełnie pograżony w Sobie.

(Ciąg dalszy nastąpi).

zgodnie w imię obopólnych interesów, tak dla Ojczyzny jak i Narodu, wykrzyknijmy:

„NIE DAMY ZIEMI SKĄD NASZ RÓD!“
„TAK NAM DOPOMÓŻ BÓG!“

„Jak wezmę miotły, to się zaraz wyniesiecie“

Wąbrzeźno. W ostatnim numerze donosiliśmy o złodzieju Janie Piaseckim, który skradł kozę p. Barcy w Zieleniu. Piasecki przytrzymał Postlerunkowy P. P. udał się do Piaseckiego i poprosił żonę tegoż, by wyjaśniła skąd wzięła kozia wątróbkę, albowiem Piasecki twierdził, że żona jego kupiła — a on kozę nie ukradł.

Skoro zjawił się Postlerunkowy na progu mieszkania Piasecka, wierne zwierciadło swego męża, odezwała się:

— „Ja wam zaraz dam! Jak wezmę miotły to się zaraz wyniesiecie“

— Proszę pani, tylko małą informację w pani interesie!

— Interes! Możesz mnie pan pocałować — ze swoim interesem!

Za swój przepiękny zwrot w stosunku do przed stawiciela władzy, odpowie „pani Piasecka“ obywatelka za swój czyn przed Sądem.

Podwyższenie cen chleba.

Wąbrzeźno. Od wczoraj, t. j. czwartku wszyscy piekarze podwyższyli cenę chleba z 38 gr. na 42 gr. a więc o 4 grosze więcej na kg. Piekarze podwyżkę cen motywują tem, że żyto i mąka również zdrożały. W sprawie tej była delegacja u p. Starosty dr. Prądzińskiego, złożona z przedstawicieli piekarzy pp. mistrzów Piotrowskiego, Szóstakowskiego i Rujnera.

Jeszcze o kradzieży w Czystochlebiu

— **Czystochleb.** W sprawie kradzieży u p. Wiśniewskiego w Przetworni Padlin, wykazało się, że systematycznych kradzieży dokonywał b. pracownik p. Smiżewski Franciszek, który kradzione skóry oddawał 17-letniemu Jagielaszkowi, mleczarkowi z Małych Radowisk, a który skóry przywoził do miasta Jak oblicza poszkodowany p. Wiśniewski, skór skradziono nie za 200 lecz za 420 zł. Podczas ostatniej kradzieży, złodzieje, prawdopodobnie ze zemsty, otworzyli basen i wypuścili z niego wszystkie tłuszcz, wartości 400 zł. Przypuszcza się, że Smiżewski kradł już od kilku lat. Sprawę oddano do Sądu.

Przygotowania do obchodu 3 Maja

— **Czystochleb.** Kółko Rolnicze P. T. R. przygotowuje się do uroczystego obchodu uczczenia dnia „Trzeci Maja. Na program uroczystością złożą się różne odczyty, deklamacje, śpiewy itd., a w końcu zabawa ludowa na polance w lesie czystochlebskim.

Jeden rok więzienia

— **Toruń.** Wczoraj w czwartek 10 bm. przed Izłą Karną Sądu Okręgowego w Toruniu stanął Józef Krajewski z Grudziądza za kradzież żyta na szkodę maj. Cziki pow. wąbrzeskiego. Krajewskiego zasądono na 1 rok więzienia i 5 lat pozbawienia praw obywatelskich.

WIADOMOSCI POTOCZNE.

Wąbrzeźno, dnia, 11 kwietnia 1930 r.

— **Od Redakcji.** Z powodów od nas niezależnych niedodajemy do dzisiejszego numeru dodatku tygodniowego „Rolnik“ za co naszych Czytelników najmocniej przepraszamy. „Rolnik“ ukaże się w przyszłym tygodniu. (—)

— **Dzisiejszy numer** naszego pisma zawiera zamiast 12 stron tylko 8 stron. Czytelników naszych przepraszamy najmocniej, ale to nie pochodzi z naszej winy.

— **Grad.** Wczoraj po południu spadł grad i to dość duży. Powietrze było zmienne, z częściami opadami deszczowymi. W niektórych okolicach naszego powiatu deszcz wczorajszy spłókał zasiane na wzgórzystych terenach nasiona. (—)

— **Publiczne posiedzenie Rady Miejskiej.** W dniu 12 kwietnia b.r. o godzinie 6-tej wieczorem odbędzie się w sali obrad Rady Miejskiej publiczne posiedzenie Rady Miejskiej. Porządek obrad obejmuje 10 punktów. (—)

— **Z naszych starych zwyczajów.** W Polsce przedobiorowej był zwyczaj wycinania w środek Popielcową gałązek wierzbowych, malinowych lub porzeczkowych i wstawiania ich do naczynia z wodą. Gdy zazieleniły się i zakwitły na Palmową niedzielę, chłostano się nimi żartobliwie z wołaniem:

Ja nie biję — palma bije. Za tydzień — Wielki Piątek. — Za sześć noc — Wielka — Noc!...

Góra Zamkowa ma być dla wszystkich miejscem odpoczynku po chwilach pracy! Dlatego zważaj, by upiększeń góry nie niszczone!

— **Zjawiska atmosferyczne w kwietniu.** W kwietniu po nastaniu zmroku można dostrzec na zachodzie w bezkłęskowych wieczory „światło zodiakalne“, wspaniałe zjawisko niebieskie, znane dobrze mieszkańcom sfery górącej. 13 kwietnia przypada częściowe zaćmienie księżycy, w Polsce niewidoczne. 27 nastąpi również dla nas niedostępne obrączkowo-całkowite zaćmienie słońca.

W dniach 10—22 kwietnia pojawiają się prawdopodobnie na niebie gwiazdy spadające zwane Lizydami, szczątki rozpadłej komety, pierwszej z r. 1851, okładające słońce w okresie 410 lat.

— **Współczesne ułatwienie pracy domowej.** Trzeba iść z postępem czasu, zwłaszcza w tych dziedzinach, w których ludzkość wspólnym wysiłkiem kultury współczesnej podniosła prawdziwy dobrobyt i wyzwoliła człowieka z niejednego zła.

Takim złem było gospodarstwo domowe. Dziś przestało ono już być zawodem „trudnym“, a rozwijając się w prawdziwą naukę, nawet wiedzę, podniosła kobiety w rodzinie i w życiu publicznym.

Dzięki inicjatywie Katolickiego Związku Młodzieży i Tow. Służby Obywatelskiej, rozwija się myśl nowoczesnego ułatwienia pracy w szerokich warstwach ludności, przez urządzenie kursów gospodarstwa ludowego, które w krótkim czasie pozwalają zapoznać się paniom z gospodarstwem domowym. Kursów gospodarstwa domowego, urządzonych w Wąbrzeźnie, odbyło się kilka i cieszyły się olbrzymią frekwencją. Nowy kurs rozpocznie się po świętach Wielkanocy. Niskie opłaty za kurs uprzyjemniają szerokim rzeszom korzystanie z kursu.

— **Powiatowa Kasa Chorych w Wąbrzeźnie.** (Pogotowie lekarskie.) Pomocy lekarskiej w niedzielę dn. 13. IV. rb. w wypadkach nagłych na okręg Wąbrzeźno, udziela p. Dr. Podlaszewski, na okręg Kowalewo p. Dr. Owczarczak, lekarz kasowy.

— **Młodzieży, idą z atakiem na was!** Dowiedzieliśmy się, że p. Bałacenko, instruktor Związku Drobnych Rolników zamierza rozbić organizację młodzieży na terenie naszego powiatu, przez założenie niewyraźnego dotąd Związku Młodzieży Wiejskiej. Ostrzegamy wszystkich, by nie dawali posłuchu p. Bałacenko, który jest narodowości ukraińskiej i zamierza waśnić organizację młodzieży polskiej, mającej oparcie w religijnym wychowaniu pozaszkolnym. Młodzieży, odpieraj ataki na was skierowane! Stój wiernie przy dotychczasowych organizacjach!

— **Na święta Wielkanocne** każdy kupuje sobie materiały wiosenne na suknie, materiały w najnowszych deseniach, dla panów, a nawet ubrania gotowe w pierwszorzędnym wykonaniu. Firma „Bazar“ wł. St. Chwałkowski poleca wyżej wymienione materiały po bajecznie niskich cenach — (patrz ogłoszenie).

— **Z życia harcerskiego.** Onegdaj tutejsze drużyny harcerskie gościły u siebie dhm. inż. Kossakowskiego, który z ramienia Komendy Chorągwi Pomorskiej przeprowadził lustrację drużyn, która wypadła ku zupełnemu zadowoleniu wizytatora.

— **Zawody piłki nożnej.** W niedzielę dn. 13 kwietnia r. b. odbędą się zawody pomiędzy K. S. Gryf Toruń — K. S. PePeGe Wąbrzeźno. — Początek o godz. 15.

— **Szkoła Wydziałowa — Wywiadówka.** W niedzielę d. 13 bm. o godz. 12-tej w południe urządzi się w szkole wydziałowej wywiadówkę w sprawie postępów uczennic w nauce, na którą się wszyscy stłżki zainteresowanych rodziców zaprasza.

— **Wywiadówka w Szkole Powszechnej Męskiej.** W niedzielę 13 kwietnia b. r. o godz. 12-tej odbędzie się w Powszechnej Szkole Męskiej Wywiadówka w sprawie postępów w nauce i zachowania się uczniów. Przybycie rodziców lub opiekunów jest konieczne.

Nalęcz, kier. szkół
— **WĄBRZEŹNO.** Walne Zebranie Stow. Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo odbędzie się w niedzielę o godz. 4-tej po poł. (po Gorkich Żalach) we wikarówce. O liczny udział członków czynnych i datujących prosi Zarząd.

— **Harcerze III. M. Dr. Harc. — Baczność!** — W niedzielę 13 kwietnia br. zbiórka III. M. Dr. Harc. w izbie drużyny. Obecność w miarę możliwości w mundurkach. Czuwaj! Kom. drużyny.

— **Od piegów — tylko Axela-krem!** Takie jest ogólne zdanie osób, które choćby tylko raz w życiu używały tego wysmienitego, niezrównanego środka od piegów, sporządzonego ściśle podług przepisu aptekarza Jana Gadebuscha pod nazwą „Axela“-krem. Środek ten usuwa pod gwarancją (zwrot wyłożonych pieniędzy w razie nieosiągnięcia pożądanego skutku) wszelkie piegi, złote plamy, opaleninę i inne nieczystości skóry, powstałe przez działanie promieni tych słońca po 4,50 zł. i 2,50 zł. we wszystkich aptekach i

słonecznych. „Axela“-krem jest do nabycia w dużych i małych drogeriach; do tego używa się stale „Axela“-mydła; 1 kaw. 1,25 zł, 3 kaw. 3,50 zł. Odbierzmy ilość listów dziękczynnych i pochwalnych od wdzięcznych odbiorców znajdujących się w biurze firmy.

Pamiętać należy, że siwym włosom przywraca pod gwarancją pierwotny kolor „Axela“-Regenerator włosów; butelka 3,— zł. Środek silniejszy pod nazwą „Axela“-Orizalina w opakowaniu kartonowym zł. 4,— Dla odbiorców, którzy pragną osiągnąć skutek natychmiastowy, polecamy „Rexax“ farby na włosy w kolorach: blond, chatain, brun i czarnym.

Wszystkie powyższe preparaty można nabyć w aptekach i drogeriach — gdzie niema na skadzie wysłać wprost za zaliczką firma J. GADEBUSCH, POZNAŃ, ul. Nowa, 7 (Bazar).

Poznań, Nowa 7 (Bazar)

Fabryka Periumów, mydeł toaletowych i kosmetyków. Założona w 1912 r. — Telefon 16-38.

Z powiatu.

— **Wałycz.** (Zebranie Katol. Młodzieży Męskiej). W niedzielę dnia 6 kwietnia o godz. 2 popoł. odbyło się plenarne zebranie wyżej wymienionego Stowarzyszenia. Zebranie zajął i powitał goście druh prezes K. Rutkowski. Po odśpiewaniu jednej zwrotki „Jak to na wojence ładnie“, przystąpiono do dalszych punktów obrad. Treściwy wykład wygłosił wicepatron p. Romanow, który w krótkich lecz treściwych słowach podał wskazówki do dalszej współpracy w Stowarzyszeniu. Bardzo wesoły monolog wygłosił p. B. Rutkowski, który wywiązał się z swego zadania doskonale. Po załatwieniu jeszcze kilku ważnych spraw i po odśpiewaniu pieśni postnej dh prezes solwował zebranie hasłem „Gotów“ (kr.)

— **Jarantowice.** (Zmiana własności.) Pan Jan Aksamit nabył 62 morgową realność od p. Gulla Juljusza z Jarantowic. — Nowonabywcy „Szczęść Boże“.

— **Przydwórz (Rozbijacze).** Jak „Głos Wąbrzeski“ doniósł, założono tu koło Związku Drobnych Rolników. Do organizacji tej weszli oczywiście tacy, którzy nie zdają sobie sprawy z tego, że rozbijają jedność mieszkańców Przydworza. W związku z założeniem związku Drobnych Rolników zauważa się silne prądy antagonizmowe, które to właśnie wytwarzają ludzi z pod egidy Związku Drobnych Rolników! Czyż to nie rozbijacze?? (l)

— **Płużnica.** (Znowu na widowni rozbijacze.) Przed kilku dniami Związek Drobnych Rolników urządził tu 3-dniowy kurs który nie cieszył się wogóle frekwencją, albowiem bardzo mało osób nań przybyło. Widać już, że wszyscy poznawają się na robocie p. Bałacenki.

— **Hamer (Zebranie.)** W nadchodzącą niedzielę t. j. 12 kwietnia o godz. 3-ciej odbędzie się w szkole w Hamerze zebranie Celow. Zw. Zakupu Maszyn Rolniczych. Na zebranie przybędzie p. instruktor Malkiewicz. O udział w zebraniu wszystkich członków uprasza się.

— **Pływaczewo.** (Zebranie sekcji P. R.) W niedzielę, dnia 13 b. m. o godz. 5-tej po poł odbędzie się w oberży p. Dąbrowskiego zebranie Sekcji Przystosowania Rolniczego uprawy ziemniaków i buraków przy Kółku Rolniczym w Zieleniu, na które to zebranie wszystkich członków obu sekcji zapraszam. Przybycie wszystkich członków bezwzględnie konieczne, gdyż prócz ważnych spraw, nastąpi podział siewu i sztucznych nawozów.

Klimek, patron sekcji.
— **Koślinka.** (Rozpedzenie sekcjarzy.) W niedzielę dnia 6 bm. przybyli jak zwykle sekcjarze do domu p. Piekarskiego, by odprawić ich kuczki. Na wiadomość tę zebrał się przed domem sekty wielki tłum ludzi, wyprawiając wielkie zbiegowisko. Tłum wzrósł w taką siłę, iż położenie sekcjarzy było dość groźne. Widząc to ich patron niejaki Śmieszek z Chojnic, opuścił wraz z jego towarzyszami śpiesznie dom sekty Piekarskiego. Wśród krzyku: „precz z antychrystem“ odprowadzono sekcjary przez wioskę, obrzucając ich błotem i kamieniami.

RUCH TOWARZYSTW.

— **Kat. Młodzież Męska Wąbrzeźno.** W niedzielę, dnia 13. bm. ZEBRANIE PLENARNE. Przybycie wszystkich druhów konieczne! Goście mile widziani. Pp. członków Patronatu uprzejmie zapraszamy. Zarząd.

— **Baczność Kółko Podoficerów Rezerwy.** W niedzielę dnia 13 kwietnia br. o godz. 2-giej po poł. odbędzie się ostre strzelanie na strzelnicy w Czystochlebiu. Zbiórka wszystkich kolegów u kolegi Stępniewskiego o godz. 1-szej po poł. O punktualne przybycie wszystkich prosi Komendant.

— **Kowalewo.** W przyszłą niedzielę dnia 13. bm. odbędzie się w Kowalewie w lokalu p. Zielkowej o godz. 12 zebranie Kółka Rolniczego.

Ze względu na ważność spraw przybycie wszystkich członków jest konieczne. Zarząd.

Druk i nakład: „Głos Wąbrzeski“ B. Szczuka — Wąbrzeźno. Redaktor odpowiedzialny: Alfons Szczuka — Wąbrzeźno. Za dział ogłoszeń redakcja nie bierze odpowiedzialności.

NA ŚWIĘTA

z świeżych transportów polecam
w wielkim wyborze:

DLA PAŃ	DLA PANÓW
Płaszcz	Palta
Suknie	Ubrania
Halki	Spodnie
Kombinacje	Koszule wierzchnie
Pończochy	Kołnierzyki
Rękawiczki	Krawaty

i t. d.

po niższych cenach

„BAZAR“ ST. CHWIAŁKOWSKI
WĄBRZEŻNO

OGŁOSZENIE.

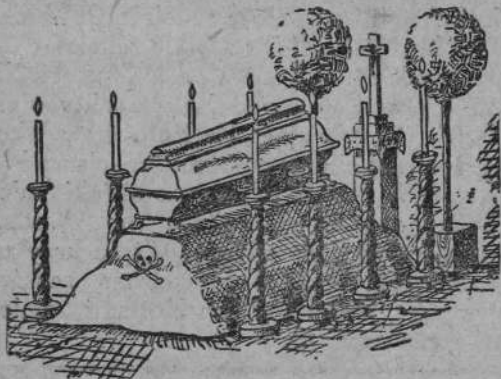
Celem rozpatrzenia wniosku firmy **Marja Jankowska z Wąbrzeźna**, ul. Bernarda 2, o odroczenie wypłat wyznacza się termin w tutejszym Sądzie Powiatowym pokój nr. 12 na dzień 23 kwietnia 1930 r., o godz. 2-giej. Wierzyciele powyższej firmy mogą przybyć na rozprawę, celem udzielenia wyjaśnień.

Wąbrzeźno, dnia 22 marca 1930 r.

Sąd Powiatowy.

Polecam

TRUMNY

własny wyrób dębowe, masywne

jak również wszelkie imitacje dębowych

Stale wielki wybór po najniższych cenach. Mniej zamożnym ustępstwa. Usługa rzetelna. Dekoracja bezpłatna.

Ksawery Różyński - Wąbrzeźno
Ul. Ogrodowa (dom p. Tobolskiego)

Baczność!!

Aparaty
radjowe
i
lampy

światowej sławy TELEFUNKEN
jakoteż

Aparaty Marconiego, lampy Philipsa, Prostowniki Anodowe, Akumulatory, części składowe

Dziennie świeże

baterie anodowe :: rowery światowej marki i części

Polecam w wielkim wyborze po niskich cenach, na dogodnych warunkach.

Fr. Biały, Wąbrzeźno, Kolejowa 79
Skład zegarmistrzowski-złotniczy

OGŁASZAJCIE TYLKO
w „GŁOSIE WĄBRZESKIM“

Stemple kauczukowe

i metalowe
każdej wielkości
i formatu po najtańszych cenach
poleca

Głos Wąbrzeski
Wąbrzeźno

Na sprzedaż
2 używane
MASZYNY
do szycia.
JAN WIECKI
Kolejowa 70a.

ROWERY

maszyny do szycia, wierzchnie
rówki i wszelkie części
zapasowe do takowych

Opony, akcesoria
i części zapasowe
do samochodów.

Wszelkie oliwy i smary
Specjal.: oliwa samoch.
Galanteria żelazna.
Warsztat reperacyjny.
Bardzo niskie ceny —
Obsługa rzetelna i fach

J. GERKE

Wąbrzeźno, ul. Kościuszki 7

KUPIĘ
BRYCZKĘ
samojazdową
Kuźmiński, Wronie

Pokój

z osobnym wejściem
dla jednego lub
dwóch panów ewent.
pań.

ul. Pomorska 4
I ptr.

Uczeń
ogrodniczy
potrzebny od z a r a z
Mieczkowski
Niedźwiedź, pow. Wąbrzeźno

Na moim polu w Niedźwiedziu

posiałem
truciznę
J. Steinert

najlepszy proszek
do prania

ZŁOTY
z podarkami
w każdej paczce.

Kurs klerowców
samochodowych
A. Cierpiakowskiego
w Toruniu

UWAGA!

Kursa samochodowe
dla pań i panów
ZAWODOWE
i
AMATORSKIE

dla udogodnienia P. T. refleksantów prowadzimy i kursy wieczorne. Zapisy i wstąpienia :: przyjmuje się codziennie ::

Blizsze informacje

Toruń, Chełmińska Szosa 33

PIEGI

ZŁOTE PŁAMY
OPALENIZNE

USUNA POD GWARANCJĄ

APTEKARZA

JANA GADEBUSCHA

AXELA KREM

St. Mały - zł. 2.50

St. Duży - zł. 4.50

AXELA MYDŁO

1 szt. - zł. 1.25

3 szt. - zł. 3.50

W Wąbrzeźnie do nabycia:

w Aptece Dr. J. Piotrowskiego oraz w drogeriach: K. Głowacki i J. Pruchniewski
Rynek 2, lub wprost w firmie
J. Gadebusch — Poznań, Nowa 7.

Polecam na dogodnych warunkach
motocykle

znanej marki na 12 mies. spłaty.

CENTRYFUGI

światowej sławy do 18 mies. spłaty.

Rowery i maszyny do szycia
także na odpłatę. Wszelkie części
zapasowe i oleje na składzie.

JAN NAJDROWSKI — GRUDZIĄDZ
ul. Toruńska 21. Tel. 157
Specjalny warsztat reparacyjny

Kino **SŁOŃCE** Kino

HOTEL POD BIAŁYM ORŁEM

Dziś w piątek o 8,15 poraz ostatni
Marsz Weselny

W sobotę, 12 bm. o godz. 8,15 w.
i w niedzielę, 13 bm. dla uniknięcia
natłoku 3 seanse o 8, 5:30 i 8:20

Ukaże się po długim oczekiwaniu najczarowniejsza niezapomniana bohaterka „Wschodu słońca”, „7-go Nieba”, „Anioł ulicy” i 4-rech Djabłów”

JANET GAYNOR

i jej wspólni bohater, największych przebojów
CHARLES MORTON — RUDOLF SCHILDKRAUT i LUCE DORAINÉ

w najpiękniejszym jej filmie pt.

Krystyna

Film dźwiękowy

Zapowiadamy film pod tytułem
ZEMSTA KORSARZA (Arabija)
W roli tytułowej TOM MIX

W środę **NAJPARADNIEJSZA PARADA**
W roli tyt. SLIM, zoany z „Wielkiej Parady”

GOODYEAR

OPONY :: DĘTKI
I MATERJAŁ NAPRAWKOWY

Wyłączne przedstawicielstwo na miasto Wąbrzeźno, powiat i okolice

H. BAUER - SAMOCHODY

Telefon 3

ul. Grudziądzka